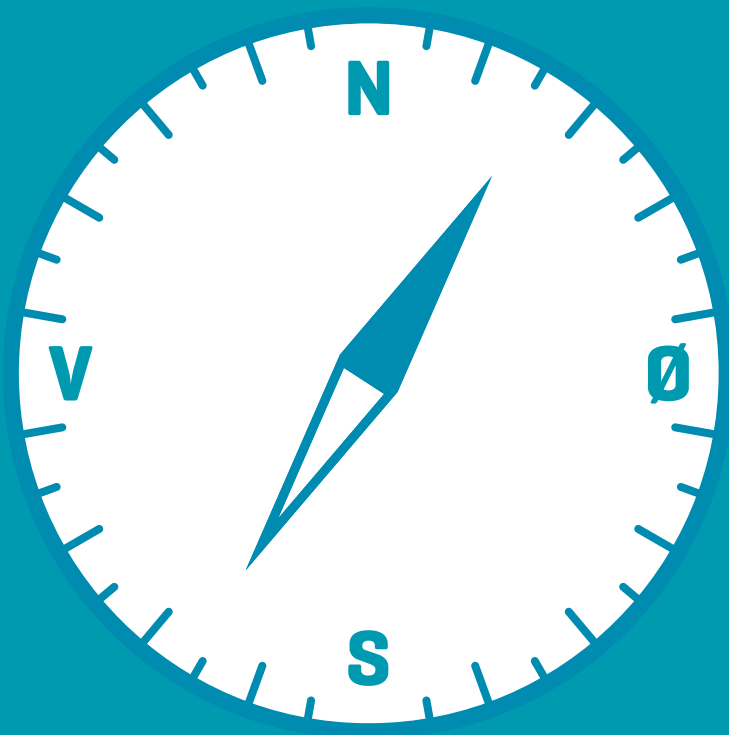


Vejledning om kontrolbud

FOAs råd til medarbejdere, som
skal arbejde med kontrolbud



Indhold

Vejledning om kontrolbud	3
Skema til beregning af kontrolbud	14
Bemærkninger til skemaet beregning af kontrolbud: Direkte omkostninger	15
Bemærkninger til skemaet beregning af kontrolbud: Indirekte omkostninger	20

Politisk ansvarlig: Dennis Kristensen
Redaktion: Jo Gadegaard, Maria Bregnhardt, Claus Cornelius og Per Brøgger
Produktion: Grafisk Team og FOAs trykkeri



Vejledning om kontrolbud

Der skal være fair konkurrence, hvis kommunen eller regionen udbyder en opgave. Det er et kontrolbud med til at sikre.

Kontrolbud er, når en offentlig myndighed selv afgiver et 'tilbud' på en opgave, som man har sendt i udbud. Det er kommunen eller regionens bud på, hvordan man kan løse opgaven, og hvad det vil koste at løse opgaven selv. Uden dette bud kan kommunen eller regionen ikke vide, om den bedste løsning er den, man selv kan levere.

Vejledningen beskriver reglerne for, hvordan kommunen eller regionen kan lave et kontrolbud. Vi ser på inddragelse af medarbejderne, hvordan tillidsvalgte kan gribe opgaven an, og hvordan man skal beregne et kontrolbud. Reglerne er de samme for kommuner, regioner og stat.

Alternativ til udbud

Hvis kontrolbuddet skal være 'konkurrencedygtigt', er det en fordel,

hvis ledelse og medarbejdere får set på, om arbejdspladsen kan løse opgaverne på en smartere måde.

FOA anbefaler, at kommunen sammen med arbejdspladsen undersøger mulighederne før et eventuelt udbud, eller så snart et udbud kommer på tale. Sådant en undersøgelse kan være et alternativ til overhovedet at udbyde og i sidste ende udlicitere opgaverne.

Intern effektivisering er vanskelig, og kan let ende med nedskæringer og spareøvelser. Den offentlige sektor skal ikke blive 'konkurrencedygtig' ved at skære ned på en måde, hvor medarbejderne ikke længere kan stå inde for kvaliteten og arbejdsmiljøet. Men intern effektivisering kan også handle om at gøre tingene på en ny måde, om at give en bedre service eller om at nå bedre i mål med den opgave, som arbejdspladsen er sat i verden for at løse.

Der er ikke én bestemt måde at udvikle arbejdspladsen på og blive mere effektiv. Men det er som regel bedst at give plads til medarbejdernes viden, kompetencer og forslag til forbedringer.

Et kontrolbud er ikke juridisk bindende

Kontrolbud er ikke et 'tilbud' i juridisk forstand på lige fod med private tilbudsgivere, og kommunen skal ikke indgå en formel kontrakt på baggrund af et kontrolbud. Hvis kontrolbuddet viser den bedste løsning, kan kommunen annullere udbuddet og fortsætte med opgaven selv.

Reglerne for kommuner og regioners brug af kontrolbud er fastlagt i bekendtgørelse BEK nr. 607 fra 26. juni 2008. Statens brug af kontrolbud er reguleret i det statslige udbudscirkulære.

Kontrolbud er sund fornuft

Hvis kommunen leder efter den bedste løsning til den bedste pris, bør kommunen altid tjekke, om den bedste løsning er kommunens egen. Det er nok mere relevant end de fleste

kommunalpolitikere forestiller sig. Kommunernes kontrolbud vinder nemlig halvdelen af de udbud, hvor kommunerne afgiver kontrolbud. Det viser en undersøgelse fra Rådet for Offentlig-Privat Samarbejde (ROPS) fra 2014.

Det skal stå i udbudsmaterialet, hvis kommunen laver kontrolbud.

Der er ikke noget krav om, at kommunen altid skal udarbejde et kontrolbud. Heller ikke selvom kommunen i dag løser opgaven selv. Det er helt op til kommunen selv, om den vil udarbejde et kontrolbud. Men i alle de situationer, hvor kommunen kan løse opgaven selv, vil FOA anbefale, at der bliver udarbejdet et kontrolbud. Det kan vise sig at være den bedste løsning.

Kontrolberegninger er ikke et kontrolbud

Mange kommuner sammenligner de private virksomheders bud på opgaven med arbejdspladsens nuværende omkostninger, en såkaldt **kontrolberegning**. Men det er at sammenligne pærer og bananer. De private

byder nemlig på opgaven, som den er beskrevet i udbudsmaterialet, men det er ikke nødvendigvis den samme opgave, som den arbejdspladsen udfører i dag.

Et **kontrolbud** forholder sig derimod til opgavebeskrivelsen i udbudsmaterialet på lige fod med de private

Gode råd

Sæt kontrolbud på dagsordenen i MED

Politikerne kan beslutte, at kommunen skal lave et kontrolbud. Foreslå et kontrolbud, hvis du sidder i det område- eller MED-hovedudvalg, som drøfter politiske beslutninger om udbuddet. Og tag det op med din repræsentant i udvalget, hvis du ikke selv sidder der.

Repræsentanterne i område- eller MED-hovedudvalg skal også sørge for, at medarbejderne bliver repræsenteret i den arbejdsgruppe, der skal lave kontrolbuddet. Hvis man diskuterer, at der ikke skal gives kontrolbud, så spørg til argumenter.

virksomheder og beregner, hvad det vil koste at løse opgaverne fremover ud fra de nye krav til mængde og kvalitet og så videre.

Medarbejderne bør være med til at lave et kontrolbud

For medarbejderne er det en klar fordel, at der bliver udarbejdet et kontrolbud. *For det første* er de med til at bestemme rammerne for arbejdspladsen, og hvordan opgaverne skal løses. *For det andet* har man som ansat en interesse i, at der bliver truffet en beslutning om varetagelsen af en opgave på et fornuftigt grundlag, hvor det er synligt, hvad de samlede omkostninger er. Det sikrer lige konkurrence mellem en intern løsning og en eventuel udlicitering, og det kan betyde, at opgaven bliver i kommunen.

Arbejdspladsen er omdrejningspunktet for arbejdet. Men husk, at det er kommunens bud – ikke medarbejdernes.

Mange kommuner argumenterer for, at medarbejderne ikke både kan være med til at lave kontrolbud og

sidde i de arbejds- og styregrupper, som beslutter, hvordan udbuddet skal gennemføres. Argumentet er, at man i så fald er inhabil. At man fx kunne finde på at tilrettelægge kravene til opgaveløsningen, så det særligt tilgodeså arbejdspladsens kontrolbud.

Men der er IKKE krav om 'vandtætte skotter' mellem den gruppe, som skal udarbejde et kontrolbud og den gruppe, som skriver udbudsmaterialet. Det kan altså godt være én og samme medarbejderrepræsentant, der deltager i begge opgaver.

Det eneste formelle krav om adskillelse er, at de personer, som vurderer tilbuddene, ikke også må være med til at lave kontrolbuddet.

Kommunen skal i øvrigt bruge sund fornuft og opføre sig ordentlig over for de private virksomheder:

Når kontrolbuddet er bedst

Kontrolbuddet vurderes ud fra de samme kriterier som de private leverandørers tilbud, og der skal foregå en fair og lige konkurrence.



Viser kontrolbuddet sig at være bedst, vil kommunen normalt annullere udbuddet og fortsætte med selv at udføre arbejdet. Det er helt lovligt at annullere udbuddet på det grundlag.

Når kommunen har annulleret udbuddet, fordi kontrolbuddet var bedst, skal kommunen vælge, om arbejdet fremover skal tage udgangspunkt i de arbejdsbeskrivelser og budgetforslag, som er baggrunden for kontrolbuddet. Eller om kommunen vil lade arbejdspladsen fortsætte som før.

Hvis kommunen vil gennemføre kontrolbuddet, vil det sandsynligvis give ændringer i måden arbejdspladsen drives på, fx omstrukturering, nedskæring eller ændring i vagtplaner.

Kommunen skal **ikke** skrive kontrakt med den arbejdsplads i kommunen, der løser opgaven.

Husk at 'intern kontraktstyring' eller en 'resultatkontrakt' ikke er det samme som en 'juridisk kontrakt'. En kontrakt er en skriftlig aftale mellem to uafhængige parter.

Kontraktstyring er derimod et internt styringsredskab i kommunen, der omhandler nogle ønskede resultater og mål samt en ramme for driften.

De interne aftaler og 'kontrakter' er ikke juridisk bindende, men bygger på ledelsens kompetencer og delegationsretten i kommunen. Det vil sige retten for byrådet til at uddelegere en bestemt kompetence til forvaltningsdirektøren, som herefter kan uddelegere kompetence til lederen af fx plejecentret. Det betyder, at ansvaret for opgaven i sidste ende falder tilbage på byrådet og samtidig, at byrådet til enhver tid kan æn-

Gode råd

Deltag i hele processen

Medarbejdernes repræsentanter kan være med i hele udbudsforløbet, lige fra undersøgelser af 'potentialet' for at spare penge til udbudskrav og vurdering af tilbuddene. FOA mener, at de medarbejdere, der er direkte berørt, bør være repræsenteret i alle dele af forløbet.

dre på uddelegeringen af kompetencen og dermed på en eventuel intern 'kontrakt'.

Kommunen har hverken pligt til at vælge kontrolbud eller til at gennemføre en udlicitering

Kommunen har ikke pligt til at vælge kontrolbuddet og dermed annullere udbuddet, selvom det er det bedste bud. Kommunen kan godt vælge at udlicitere opgaven alligevel, fx for at sammenligne mellem en intern og en ekstern opgaveløsning, eller fordi politikerne rent ideologisk mener, at privat er billigst og bedst.

Kommunen kan altså vælge at 'droppe sit kontrolbud'. Men kommunen kan også annullere selve udbuddet, selvom kontrolbuddet ikke umiddelbart er det bedste. Det kræver **saglige** grunde, fx kan kommunen vurdere, at de private tilbud er urealistisk lave, eller at ingen af leverandørerne har vist, de har de fornødne kvalifikationer til at kunne varetage opgaven tilfredsstillende.

Mange kommuner vil være meget forsigtige med at annullere et ud-

bud, efter virksomhederne har afgivet tilbud. Det skyldes blandt andet, at kommunen kan blive erstatningsansvarlig over for eksterne tilbudsgivere, hvis de kan vise, at kommunen har udbudt 'på skrømt': Altså, at kommunen aldrig havde intentioner om at udlicitere opgaven, eller at de af usaglige grunde fik kolde fødder. Hvis det er tilfældet, kan virksomhederne sige, at kommunen påførte dem udgifter med at lave et tilbud,

Gode råd

Det bedste bud?

Når en udbudsrunde skal afgøres, kan kommunen enten alene vælge tilbuddet med den laveste pris eller vælge det bud, der har 'det bedste forhold mellem pris og kvalitet'. Det skal forstås som det bud, der giver mest for pengene set ud fra kommunens krav til kvalitet, forsyningsikkerhed, arbejdsforhold, innovation og så videre. FOA anbefaler, at kommunen vælger 'bedste forhold mellem pris og kvalitet'. Erfaringsmæssigt er det vigtigt, hvis kontrolbuddet skal have en chance for at vinde

som ikke blev taget seriøst. Med den nye udbudslov er der kommet klare regler for, hvornår en kommune kan annullere et udbud.

Hvordan laver man et kontrolbud?

Kommunen eller regionen skal huske en række ting, når der skal udarbejdes et kontrolbud.

I Skema til beregning af kontrolbud Side kan du læse mere om selve beregningen af et kontrolbud.

Tag udgangspunkt i udbudsmaterialet

I udbudsmaterialet beskriver kommunen de opgaver, som skal leveres i kontraktperioden samt hvilken kvalitet, arbejdet skal udføres med. I kontrolbuddet vurderer arbejdspladsen og kommunen, hvordan opgaven kan løses, så det lever op til kravene i udbudsmaterialet – og hvad det vil koste.

Husk, at der godt kan være forskel på de nuværende opgaver og de krav, der bliver stillet i udbudsmaterialet: Måske bliver serviceniveauet sat ned, så der fx nu kun skal gøres rent én gang om dagen på skoletoiletet? Måske er kravene til dokumentation skærpet, så der skal beregnes mere tid til, at

hjemmehjælpen kan dokumentere opgaverne? Måske viser en kortlægning, at der bliver løst flere opgaver, end man troede? Eller at opgaverne bliver løst med en højere kvalitet, end man troede?

Et kontrolbud skal på samme måde som de eksterne tilbud leve op til kravene i udbudsmaterialet. Hverken mere eller mindre!

Husk alle udgifter i beregningen

Et kontrolbud skal vise de samlede, forventede nettoomkostninger ved at løse opgaven i eget regi.

Det betyder, at beregningen skal indeholde alle **omkostninger** (og ind-

tægter] til opgaven fordelt over hele kontraktperioden, og ikke kun de nuværende **driftsudgifter** i budgettet.

Eksempelvis skal forrentning og afskrivning af maskiner regnes med, når omkostningerne opgøres.

I opgørelsen skal både direkte som indirekte omkostninger med. Her er, hvad der **normalt** vil blive opfattet som henholdsvis direkte og indirekte omkostninger:

- **Direkte omkostninger:** Til de direkte omkostninger hører bl.a. løn, overarbejde/merarbejde, befordring, køb af materialer, reparations- og vedligeholdelsesudgifter, husleje, el, varme, vand og forsikringer.
- **Indirekte omkostninger:** Til de indirekte omkostninger kan bl.a. høre lokaleudgifter afholdt centralt i kommunen, kontorudgifter (telefon, porto, kontorartikler mv.) og indirekte lønomkostninger (kanti- netilskud, efteruddannelse), it-udgifter, udgifter til ledelse og administration mv., beregnede tjenestemandspensioner, forrentning af drifts- og anlægskapital og afskrivning af anlægsaktiver.

Gode råd

Få hjælp til kontrolbuddet

Arbejdsgruppen skal have hjælp til at lave kontrolbuddet. Kommunens økonomiafdeling skal regne på udgifterne, og måske skal arbejdspladsen have konsulenthjælp til arbejdsgangsanalyser eller andet. Drøft sagen med den leder, der skal stå for kommunens kontrolbud.

Husk der kan være forskellige måder at opgøre omkostningerne på. Det afhænger af, hvordan den enkelte kommune fordeler udgifterne mellem 'direkte' og 'indirekte'.

For at sikre en ensartet og korrekt beregning af kontrolbud, skal kommunerne og regionerne følge de regler, som Økonomi- og Indenrigsministeriet fastlagde i 'Bekendtgørelse for kommuner og regioners beregning og afgivelse af kontrolbud' i 2008 [BEK 607].

Arbejdspladsen skal have hjælp

Ministeriets bekendtgørelse er meget detaljeret, og den stiller mange

Gode råd

Kræv en plads i kontrolbudsgruppen

Hvis arbejdspladsens leder har kompetence til at få medarbejderne repræsenteret i kontrolbudsgruppen, skal TR forhandle sagen med vedkommende. Ellers skal TR gå til FTR, som kan drøfte sagen med forvaltningschefen eller i område- eller MED-hovedudvalg.

krav til beregningen af kontrolbuddet. Det kan også være svært at få overblik over forbrug, serviceniveau og antallet af medarbejdere set i forhold til de opgaver, som er beskrevet i udbudsmaterialet.

Kontrolbudsgruppen er i konkurrence med professionelle virksomheder, som lever af at lave tilbud på kommunale opgaver. For at sikre fair konkurrence, skal kontrolbuddet være mindst lige så professionelt. Den daglige leder og medarbejderne er ikke eksperter i at lave kontrolbud. De skal have hjælp fra lønkontoret, økonomiafdelingen og forvaltningen. De har detaljerede oversigter og informationer om udgifter, som den enkelte institution ikke umiddelbart har adgang til.

Det er også altid en god idé at få konsulenter udefra til at hjælpe dem, der skal lave kontrolbuddet. De private leverandører har professionelle medarbejdere, der er eksperter i at lave tilbud. Det er de tilbud, at kommunens kontrolbud skal konkurrere på lige fod med, så I har brug for professionel hjælp til at udarbejde kontrolbuddet.

Bekendtgørelse om kommuners og regioners beregning og afgivelse af kontrolbud

I medfør af § 62 d i lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1060 af 24. oktober 2006, som ændret ved § 1 i lov nr. 224 af 8. april 2008, og § 35 a i lov nr. 537 af 24. juni 2005 om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehus-fællesskab, som ændret ved § 2 i lov nr. 224 af 8. april 2008, fastsættes:

Kapitel 1 - Anvendelsesområde

§ 1. Bekendtgørelsen finder anvendelse, når kommunen og regionen beregner omkostningerne ved kommunens egen udførelse af en opgave, som kommunen eller regionen beslutter at sende i udbud [kontrolbud].

Kapitel 2 - Beregningen af kontrolbud

§ 2. Beregningen af omkostningerne ved kontrolbud skal omfatte de samlede langsigtede gennemsnitsindtægter og -omkostninger ved den udbudte opgave, jf. § 3.

§ 3. Beregningen af omkostningerne ved kontrolbud skal omfatte:

- 1) Alle de direkte omkostninger der er forbundet med opgavevaretagelsen, f.eks. løn, køb af materialer og tjenesteydelser, reparations- og vedligeholdelsesudgifter, husleje mv.
- 2) Alle de indirekte omkostninger der er forbundet med opgavevaretagelsen, f.eks. lokale- og kontorudgifter, indirekte lønomkostninger, IT-udgifter, udgifter til ledelse, administration mv., forsikringer, udviklingsomkostninger, beregnede tjenestemandspensioner, beregnede omkostninger til lovpligtige forsikringer, beregnede skadesomkostninger [selvforsikring], forrentning af driftskapital, forrentning og afskrivning af anlægskapital samt beregnede omkostninger for faciliteter i øvrigt, der er stillet til rådighed ved opgavevaretagelsen.

Stk. 2. Ved beregning af omkostninger i stk. 1 anvendes følgende principper:

- 1) Såfremt en omkostning er udelelig, fordeles den ved brug af en fordelingsnøgle, der dokumenteres.
- 2) Afskrivninger beregnes i overensstemmelse med reglerne i kapitel 8 i »Budget- og regnskabssystem for kommuner« og kapitel 8 i »Budget- og regnskabssystem for regioner«. Herudover skal afskrivninger være udtryk for de langsigtede afskrivninger.
- 3) Ved beregning af forrentning af drifts- og anlægskapital anvendes markedsrenten.
- 4) Beregningen af omkostninger til tjenestemandspensioner foretages med en procentsats af den pensionsgivende løn som anført i kapitel 4 i »Budget- og regnskabssystem for kommuner« og som anført i kapitel 4 i »Budget- og regnskabssystem for regioner«.
- 5) Såfremt opgaven, der sendes i udbud, er omfattet af lov om merværdiværdiafgift, medtages moms ikke.
- 6) Såfremt opgaven, der sendes i udbud, ikke er omfattet af lov om merværdiværdiafgift, medtages moms.



Skema til beregning af kontrolbud

I skemaet får du et overblik over, hvad et kontrolbud skal indeholde. Skemaet tager udgangspunkt i 'Bekendtgørelse om kommuners og regioners beregning og afgivelse af kontrolbud.

	1. år	2. år	3. år	4. år	5. år	Kontraktperioden
A. Direkte omkostninger						
1) Lønudgifter						
1a) Vikarudgifter						
2) Udgifter til materialer						
3) Udgifter til tjenesteydelser						
4) Reparation og vedligehold						
5) Husleje, el, vand og varme						
6) Skatter og afgifter						
7) Forsikringer						
Direkte omkostninger i alt						
B. Indirekte omkostninger						
1) Lønomsotninger						
1a) Beregnede tjenestemandspensioner						
2) IT-udgifter						
3) Forsikringer						
4) Udviklingsomkostninger						
5) Forrentning af drifts- og anlægskapital						
6) Øvrige faciliteter						
Indirekte omkostninger i alt						
A. + B.-omkostninger i alt						

Direkte omkostninger – bemærkninger til skemaet

Direkte omkostninger er de omkostninger, som I kan se i budgettet og regnskabet for institutionen. Typisk det som institutionens leder har budgetansvaret for.

A1. Lønudgifter

Normering:

Lønudgiften er typisk langt den største udgift i den kommunale virksomhed og også den post, der kan ændres på, hvis opgaven, der skal løses efter udbud, er anderledes end før. Fx er normeringerne ofte i spil, når kvalitetsniveauet ændres.

Hvis det handler om rengøringsopgaver, vil udbudsmaterialet typisk beskrive et rengøringsprogram eller en rengøringsstandard, som tilbuddet skal leve op til. Hvis programmet eller standarden er anderledes end før udbuddet, vil det få personale-mæssige konsekvenser. Også på fx et plejecenter kan ledelsen beslutte at ændre personalenormeringen som følge af et udbud. De kan fx

ændre arbejdstidsaftaler og personalesammensætningen.

Lønoplysninger:

Den arbejdsgruppe, som laver kontrolbuddet, skal skabe sig et overblik over lønudgifter til det nuværende personale. Man kan ikke bare bruge budget- og regnskabstal, for de er for usikre. Budgettet er ofte lagt ud fra en gennemsnitsbetragtning og regnskabet kan variere, hvis der er personaleudskiftning, vakante stillinger, specielle engangstillæg og andet.

Derfor skal lønkontoret skaffe lønoplysninger på personalet. Det er et arbejde, der under alle omstændigheder skal laves, hvis medarbejderne skal overdrages til en privat leverandør. Udgiften skal indeholde alle lønomkostninger til løn, pension, tillæg mv. (Tjenestemandspension indgår i de indirekte omkostninger, se nedenfor.)

A1a. Vikarudgifter

Udgifter til vikarer skal med, hvis det er budgetteret. Der kan være udsving i brugen af vikarer og ofte er der afsat en pulje til vikaransættelser eller til brug af vikarbureau. Derfor er det svært at vide, hvor stor udgiften er. Se på de sidste års forbrug og brug eventuelt et gennemsnit. Overvej samtidig, om vikarposten netop er et af de steder, der kan spares fremover, sådan at kontrolbuddet bliver mere konkurrencedygtigt, hvis omkostningerne er en vigtig konkurrenceparameter.

A2. Udgifter til materialer

'Udgifter til materialer' er typisk de ting, I køber ind lige fra papir til elpærer og fra handsker til uniformer. Det er de indkøb, som knytter sig til jeres opgaver og drift.

I budgettet og regnskabet er der forskellige varekøb med og uden moms. Det er vigtigt, at der i kontrolbuddet regnes med udgifter fratrukket moms – disse tal findes i regnskabet. I kan selvfølgelig også lave et skøn over, hvor store indkøb der skal foretages i fremtiden. Brug jeres er-

farings fra tidligere år og vurder, om der er ting, som skal ændres, fordi opgaven beskrives på en ny måde i udbudsmaterialet, eller fordi I kan gøre det smartere.

Vær opmærksomme på, at I kan være underlagt forskellige indkøbsaftaler, som kan være svære at ændre eller komme ud af.

A3. Udgifter til tjenesteydelser

Tjenesteydelser er arbejde, du køber ude i byen. Det er ikke en vare som i A2, men en opgave der løses, fx vinduespudsning eller tæpperens. Se fx på de aftaler, I har med vaskeri og rengøringsfirmaer. Det kan være tjenester, I køber hos kommunens egen interne serviceenhed, fx rengøring. Husk at beløbene i beregningen skal være uden moms.

På samme måde som for vareindkøb skal I overveje, hvordan forbruget vil se ud i fremtiden: Kan I gøre det mere effektivt ved at løse flere opgaver selv? Kan I forhandle nye aftaler med eksterne leverandører?

Vær opmærksom på, at I kan være underlagt forskellige indkøbsaftaler, som kan være svære at ændre eller komme ud af.

A4. Reparation og vedligehold

I kontrolbuddet skal der afsættes midler til vedligeholdelse. Det er ikke nemt at forudsige, hvor mange udgifter, der kommer til vedligeholdelse i fremtiden. Men ofte har en offentlig arbejdsplads et vedligeholdelsesbudget enten i eget budget eller som en del af et samlet budget i forvaltningen. Det oplagte er at tage udgangspunkt i det. Alternativt kan I kigge på forbruget de senere år. I

kan også få de medarbejdere, som står for planlægning og vedligehold af kommunale bygninger, til at vurdere vedligeholdelsesbehovet.

Husk kun at regne det med, som de eksterne tilbudsgivere selv skal levere. Måske stiller kommunen fx vedligeholdelse af udenomsarealer til rådighed. Den opgave er ikke en del af udbuddet, og derfor skal udgifterne naturligvis ikke regnes med i kontrolbuddet. Bygningerne er som oftest kommunens og derved også en kommunal opgave – uanset hvem der vinder udbuddet.

A5. Husleje, el, vand og varme

Hvis institutionen er i lejede lokale, skal udgiften til husleje med i beregningen.

Find opgørelserne for forbrug af el, vand og varme. Det er ofte udgifter, som er opgjort aconto. Vær opmærksom på, at aconto-opgørelsen bliver efterreguleret en gang årligt. Det kan have store udsving. Få eventuelt teknisk forvaltning til at hjælpe med et godt skøn.

Igen skal I være opmærksomme på, at

Læs mere

www.retsinformation.dk

Søg på: Bekendtgørelse om kommuner og regioners beregning og afgivelse af kontrolbud

www.retsinformation.dk

Søg på: Vejledning om kommuner og regioners beregning og afgivelse af kontrolbud

forbrugsafgifter kan være momsbe-
lagt, og at beregningen skal være uden
moms. Og igen skal I overveje, om ud-
gifterne kan nedbringes i kontraktpe-
rioden. Eksempelvis ved at investere i
led-belysning, automatisk slukning el-
ler andre forslag til grønne besparelser.

A6. Skatter og afgifter

Ejendomsskat, renovation, vandafled-
ning m.m. Find oplysningen på ejen-
domsskatteopgørelsen – få eventuelt
hjælp i forvaltningen.

A7. Forsikringer

Kommunen er forsikret i forskellige
forhold. Men det er også udbredt at
kommunerne er selvforsikrede. Det vil
sige, at kommunen sparer pengene til
policer omkring fx arbejdsskader, ved
selv at udbetale erstatninger af kassen.
Det er pligtigt at opgøre institutionens
andel af kommunens forsikringer eller
udgifter til selvforsikring. Det er noget,
som kommunens økonomiforvaltning
bør kunne klare.



Indirekte omkostninger – bemærkninger til skemaet

Indirekte omkostninger er de omkostninger, kommunen eller regionen har ved selv at drive institutionen. Fx har kommunen fællesomkostninger i forvaltningen, lønkontoret og ledelsen. I modsætning til de direkte omkostninger kan man ikke indregne forbedringer og effektiviseringer på de indirekte omkostninger: De er, som de er. Indirekte omkostninger er svære at opgøre, og der vil i stor udstrækning være tale om skøn. Det er en opgave, som er stort set umulig for institution at klare selv.

Bekendtgørelsen om beregning og afgivelse af kontrolbud fastslår, at opgørelsen skal fremgå af beregningen. Bekendtgørelsen stiller også krav om, **hvordan** de indirekte omkostninger skal opgøres. Blandt andet er der krav om at medregne forrentning og afskrivning af bygninger, maskiner og inventar.

Omkostningerne bliver ofte beregnet ud fra en fordelingsnøgle (andel) og/eller ud fra en procentsats som

mere 'automatisk' lægges oven i de direkte omkostninger (plus forrentning og afskrivning).

Beregningen af de indirekte omkostninger har på den ene side stor betydning for slutresultatet, og de er som sagt på den anden side svære at gøre noget ved. Vær dog opmærksom på, om principperne for beregningen er fair. Borgmesteren skal fx stadig have løn, uanset hvor meget der er udliciteret.

B1. Lønomkostninger

Der skal beregnes en andel af kommunens samlede lønudgift på fællesfunktioner, fx i personalekontoret. Denne opgørelse skal laves af forvaltningen eller økonomiafdelingen. Det er oplagt kun at medtage udgifter, der i tilfælde af udlicitering falder væk. Men det er ikke det, vejledningen umiddelbart foreskriver. Her tales kun om 'andel af fællesudgifter' ud fra en 'realistisk opgørelse af de omkostninger, der medgår ved produktionen af den pågældende aktivi-

tet'. Men som nævnt ovenfor bør omkostninger til den politisk styring og serviceringen heraf ikke regnes med. I skal være opmærksomme på, at der kan være udgifter til administration, som er opgaver 'købt ude i byen'.

B1a. Beregnede tjenestemandspensioner

Hvis der er ansat tjenestemænd skal deres fremtidige pensionsomkostning medregnes. Det sker med en centralt fastsat procentsats på 20,3 % af den pensionsgivende løn. Udgifter til tjenestemandspension er på fælleskonti, som personalekontoret administrerer.

B2. IT-udgifter

Kommuner og regioner har fælles IT-afdelinger, og deres udgifter til jeres arbejdsplads skal medregnes. I bliver nødt til at bede IT-afdelingen om et overslag på disse omkostninger. Det kan være udgifter til de IT-redskaber, I har på institutionen, men også jeres andel af kommunens fælles udstyr og udviklingsudgifter til IT.

B3. Forsikringer

Har kommunen eller regionen fælles forsikringer såsom ansvars- eller arbejdsskadesforsikringer, skal arbejdspladsens andel medregnes. Kommunen kan også have ordninger for sygetransport i forbindelse med tilskadekomst i kommunale aktiviteter, til sundhedsordninger m.m. Forvaltningen skal kunne hjælpe med at finde de oplysninger.

B4. Udviklingsomkostninger

Kommuner og regioner har omkostninger i forbindelse med kommunens udvikling. Det kan være omstruktureringer, indførelse af økonomisystemer eller udvikling af arbejdsopgaverne, fx rehabilitering i ældreplejen. Jeres arbejdsplads har i teorien en andel af disse udgifter. Bed forvaltningen om at lave en beregning på det.

B5. Forrentning af drifts- og anlægskapital

Kommuner og regioner har penge i banken og låner til anlægsopgaver. Det giver renteudgifter og -indtægter. Disse udgifter og indtægter skal regnes med i kontrolbudgetet. Økonomiforvaltningen kan regne institutionens andel ud.

B6. øvrige faciliteter

Som kommunal arbejdsplads sker det, at man kan bruge faciliteter andre steder i kommunen uden omkostninger. Hvis det er faciliteter, som en privatleverandør ikke ville kunne bruge uden betaling, skal 'værdien af den mulighed I har' fastsættes og tages med i beregningen af kontrolbudgetet samt tage højde for det. Det kunne fx være gratis eller billig adgang til den kommunale svømmehal eller medborgerhuset til specielle aktiviteter.

Følgeomkostninger

Udover de omkostninger, der skal beregnes i kontrolbudgetet, skal der også tages hensyn til de følgeomkostninger, der alene er forbundet ved at vælge at udlicitere en opgave.

Det kan eksempelvis være omkostninger til husleje, som ikke kan siges op til den dato, hvor et privat firma ville skulle overtage opgaven, eller omkostninger til medarbejderne, som kommunen selv skal afholde, fx rådighedsløn til tjenestemænd, som ikke frivilligt bliver overført.

Disse følgeomkostninger skal lægges til de eksterne leverandørers tilbud. Ellers har kommunen eller regionen ikke en præcis vurdering af de samlede omkostninger ved at udlicitere sammenlignet med at beholde opgaven selv.

Udgifter til kontrol og øvrige udgifter, der er knyttet til at have private leverandører skal også medregnes. Det kan eksempelvis være udgifter til kontrol af de private leverandørers økonomi, udgifter til de ekstra møder, der skal holdes med de private samt tilsvarende udgifter.



Vejledning om kontrolbud

FOAs råd til medarbejdere, som skal arbejde med kontrolbud

Der skal være fair konkurrence, hvis kommunen eller regionen udbyder en opgave. Det er et kontrolbud med til at sikre.

Vejledningen beskriver reglerne for, hvordan man laver et kontrolbud. Og giver gode råd til medarbejdere og tillidsvalgte på den arbejdsplads, som skal lave kontrolbuddet.

I samme serie:

- 10 argumenter mod udlicitering
- Så gør det dog ordentligt.
- Fair konkurrence uden konkurser
- ABC om udlicitering
- 10 krav til godkendelsesmodellen



FOA

SAMMEN
GØR VI FORSKELLEN

Stauings Plads 1-3
1790 København V

Tlf. 46 97 26 26
foa.dk

FOA

FOA er Danmarks tredjestørste fagforening. Siden 1899 har vi kæmpet for bedre løn- og arbejdsforhold til vores medlemmer. Hovedopgaven er at indgå overenskomster, som sikrer en god løn og moderne, ordnede arbejdsvilkår. Det er FOA, der aftaler din løn, dine tillæg, din arbejdstid, din pension, dine barselsregler, dine ferieregler og dine muligheder for uddannelse. Vores opgave i FOA er også at sikre et stærkt fagligt fællesskab. Ved at stå sammen i FOA, står hvert enkelt medlem stærkere. Og med den fælles styrke kan vi optræde handlekraftigt.